V évfolyam 1912. február hó 24. 5. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre — — — — — 10 K.
Fél évre — — — — — 5 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr MARTON ADOLF.

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez intézendők
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. — Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Hatschek szabadalma a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga. Igen fontos! Minden Eternit-lap
„ETERNIT"
szóval van megjelölve. Szíveskedjék mindig határozottan
HATSCHEK-FÉLE
ETERNIT-palát kérni.
Magyarországi központ:
ETERNIT MŰVEK : Hatschek Lajos
Budapest, VI. Andrássy-ut 33. szám.

Elmaradottság.

Az Uj-utcában egy iskola áll. 1906-ban épitették. 30.000 koronába került. És mégis, mindennek megfelel, csak iskolának nem. Nem más, mint négy fal, ablakokkal. Pedig az iskolának egyéb kellékekkel is kell birnia.

Mindenekelőtt nagy tantermek legyenek, hogy esetleg 80 gyermek is elférhessen. De akkor a tanteremnek legalább is 10 méter hosszunak, 7 méter szélesnek és 4 méter magasnak kell lennie, hogy minden gyermekre 0·80 négyszögméternyi tér jusson.

Az emlitett épületben megtaláljuk-e a szükséges teremnagyságot. Nem! 56 m² területen szorong 75, 80, 90, 100 gyermek. Ugy, hogy 1 padban, melyben 5 gyermeknél sehogyan sem szabadna többnek ülnie, 7—8 tanulónak kell meghuzódnia. Elképzelhető, hogy enynyire összezsufolva, miként mehet az irás, rajzolás, kézimunka. Fegyelemről egyáltalán szó sem lehet, de hogyan is lehetne! Könnyebb a gyerek lelkének, ha a szomszédján egyet bökhet, taszithat, érintkezhet, mintsem hogy a komolyabb munkára ügyeljen.

Ily körülmények között nem csoda, ha az eredmény nem olyan, mint amilyennek kellene lennie. És azon se csodálkozzék senki se, ha katholikus szülő az evangelikus vagy zsidó iskolába viszi gyermekét. Mert az egyszerü ember is tudja azt, hogy ahol 40, 50, 60 gyermek van, többet és jobban tanulhat, mint ahol 80, 90, 100 szerencsétlen teremtés végzi unalmas munkáját. Könnyebb 40, 50 gyermeket tanitani, mint 80, 90, 100 tanulóba tudományt önteni. Könnyebb 40, 50 gyermeket ráncba szedni, mint 90, 100 tanulóval vesződni. Egy anya 5 gyermeket is alig tud megfékezni, hát mily türelem kell 90, 100 rakoncátlan nebuló fegyelmezéséhez. Ezek oly kézzelfogható igazságok, melyeket bizonyitani igazán felesleges.

Mindezek dacára az iskolafentartó még hallani sem akar uj tantermek épitéséről, annál kevésbé uj tanitói állások szervezéséről. Pedig már a tanitók átiratban kérték az iskolafenntartót, hogy mindezekről gondoskodjék. Erre olyan felelet adódott, amit maguk sem hisznek el. T. i. hogy 4 tanterem épitése helyett »*3 is elég lett volna; hozzá még egyik tanterem két évig üresen állott.*« No lám! Azt mondják, 3 tanterem is elég lett volna, most meg a 4 tanterem is kevés. A gyermekek már egymás hátán ülnek, különösen az I. és III. osztályban. Az egyik tanterem sem azért állott 2 évig üresen, mert gyerek nem volt, hanem azért, mert tanitó nem volt. Addig, mig a 6 tanitói állást nem szervezték, a gyerekeket a többi osztályokba tömték. Bizonyitja ezt az, hogy az illető tanitónak akkor 102 növendék jutott, amikor állását elfoglalta.

Hiába, most már uj tantermek épitése, 7 tanitói állás szervezése elodázhatatlanul szükséges. Elhiszem, hogy fáznak tőle. Mert 30 ezer koronáért a vezetők csak olyan iskolát épitettek, mely 6 év alatt kicsinek bizonyult. Természetes, hogy furcsa lenne megint a néphez fordulni iskolaépitési költségek-

A csecsemők ápolása és táplálása.

Irta: Dr. Marton Adolf.

II.

[illegible] munka alkalmával elvesztett erőt pótolja. A csecsemő jól táplálkozzék, hogy fejlődjön; erre legalkalmasabb az anyatej. Fehérnyére, zsirra és cukorra van az emberi szervezetnek szüksége és ez megvan az anyatejben.

Aki anyatejet szivhatott magába, csak akkor tudja megitélni, hogy mily szerencsében részesült, mikor már öntudatra ébredt. Ismeri az élet jó és rossz oldalát. Megtudja milyen az ellentállóképessége a szervezetnek a különféle vérbetegségek ellen.

Ha az anya maga táplálja gyermekét, ez szép s magasztos hivatást teljesit. Bünt követ el, ha tudná, de nem akar. Csak elitélni lehet azt a nőt, aki könnyelmüen lemond róla. Az orvos van hivatva megitélni, hogy szabad-e, avagy tud-e?

Az orvosok tudják csak, mily veszélynek teszik ki az oly anyák magzatjukat, akik a modernismusnak hódolva, könnyen lemondanak erről.

Persze, persze. Mire való a dajka? — mondja az illető. »Nem mehetnék zsurba, folyton le volnék kötve, alig volna egy pár [illegible] szen deformalódik. Nem lehet elegansan öltözködni. Az én testemen rágódjék folyton az a gyerek!! Az arcom is elveszti az üdeségét!!« — Igy gondolkodik egy modern nő. A csecsemőt azonban táplálni kell és ennek kétfélekép felelhetünk meg:

1. mesterséges uton,
2. dajkával.

Ha az anyát nem tudjuk meggyőzni álláspontjának helytelenségéről, vagy oly betegsége van, ami káros volna a csecsemőre, vagy ártalmára volna az anyának, akkor dajka után nézzünk.

Nehéz feladat a dajkaválasztás. — Az anyánál elnézünk 100 hibát, a dajkánál egyet sem engedünk meg.

Hány helyen lesz a ház zsarnoka, az ily jól fizetett ellenség?! De ez semmi, csak az urnő mehessen szabadon a bálba, teaestélyekre és nem cseng folyton a fülében a gyermeksirás.

Sok helyen nincs módjukban dajkát fizetni, vagy nem kapnak, akkor mesterséges uton táplálják a csecsemőt.

[illegible] sorban emlitjük a tehéntejet.

Igen ám, de ezt nem oly könnyen emészti meg az a gyönge gyomor. A tehén néha tuberkulotikus, vagy a hozzáöntött viz is tele lehet különféle bacteriumokkal, ez ellen kell védekeznünk.

Az orvosok, vegyészek még ma is azon törik a fejüket, hogy mily vegyüléke a tejnek képes pótolni az anyatejet!

Miként kellene praeparálni!

Legelterjedtebb a Soxlet-féle készülékkel sterilisalt és felhigitott tej alkalmazása. Nagy reklamot csinálnak a Székely vegyész által forgalomba hozott tejjel is. Sokan a Biedert-féle gyermekorvos előirása szerint készült tejfelt adják.

A tej idealis elkészitésmódját még nem ismerjük, mert a tejben levő zsirszemölcsöket

ért, mikor két évvel ezelőtt fizették ki a 30.000 korona utolsó járandóságát.

Az iskolaépület 30.000 koronába került s mégis kicsinyek a tantermek, lyukak a tanitói szobák s még hozzá gerendásak. A XX-ik században ily elmaradottság! De folyosót, szellőztetőt sem találni, — mint amelyek fontos kellékek.

Ilyen állapotok vannak olyan helyeken, hol a vezetők nem értenek semmihez sem. Ha pedig valamihez nem konyitunk, olyanoktól kérdezzük meg, akik szakemberek a kérdéses ügyben. Az iskolaügyekben a tanitók a jártasak. Bizonyára, ha azok kezén megy keresztül ez iskola épitési terve, mint meg nem felelőt — elhajitják s olyant ajánlanak, mely a modern iskola követelményeinek mindenben megfelel.

Az alispán jubileuma.

— Saját tudósitónktól. —

Vasvármegye törvényhatósági bizottsága f. hó 19-én Szombathelyen tartott rendes közgyülése keretében ünnepelte illustris alispánja közszolgálatának negyedszázados jubileumát.

Békássy István főispán a közgyülést megnyitván, Herbst Géza alispán felé fordult és üdvözölte őt ugy a maga részéről, mint a törvényhatóság nevében közigazgatási szolgálatának 25-ik évfordulója alkalmával. Isten áldását kérve az ünnepeltre és annak munkájára.

Utána Ernuszt Kelemen törvényhatósági bizottsági tag jelentkezett szólásra s szivhez szóló szép beszédben méltatta az alispánnak a közélet terén szerzett érdemeit. Rámutatott főbb alkotásaira, melyek: a felsőőri kórház létesitése; egy sereg vicinális vasut kezdeményezése; a vármegyei nagy közkórház megalapozása; a munkásvédelemnek munkásházak épitése általi ápolása; a törvényhatóság zilált pénzügyi viszonyainak rendezése stb.

Üdvözölte, mint a vármegye nagy hagyományának, az alkotmány és közszabadságok védelmének, a demokrácia eszméjének hűséges képviselőjét.

Kitörő taps és éljenzés követte az elhangzott szép beszédet, melyre az ünnepelt válasza következett.

A hála őszinte érzetével köszönte meg a törvényhatóság elismerését az ezt kitüntető módon tolmácsoló főispánnak és törvényhatósági bizottsági tagnak. Kijelentette, hogy a szociális, humanitárius, közgazdasági és kulturális művek, melyeknek létesitésével a törvényhatósága iránt fennálló tartozását leróni igyekszik, befejezve nincsenek, de nagyrészben megkezdve várják a megvalósitás munkáját. Az elismerés és bizalom jóleső jelei, amelylyel a vármegye hűséges szolgájának munkásságáról megemlékezve nyujt: biztatást és erőt adnak a megkezdett munkálatok folytatásához és nem engednek megnyugvást a sikeres befejezés előtt. Ezen munkájához kéri a vármegye közönségének jóindulatu támogatását.

Hosszan tartó lelkes éljenzés követte az alispán szép beszédét, melyet Békássy István főispán és Ernuszt Kelemen beszédével együtt a vármegye jegyzőkönyvileg örökit meg.

Ezután részleges tisztujitások következtek. Megválasztattak; árvaszéki ülnökké Knebel Ferenc vármegyei aljegyző. Ennek helyébe dr. Fodor Antal kőszegi szolgabiró. Az igy megüresedett szolgabirói állásra dr. Polczer Dezső közig. gyakornok tb. szolgabiró.

Tizenegy órakor főispán a közgyülést berekesztette s következett a küldöttségek tisztelgése az alispánnál.

Tisztelegtek: a megyei tisztikar dr. Radó Gyula megyei főjegyző vezetésével; Szombathely város képviselőtestülete, Kiskos István h. polgármester; Kőszeg sz. kir. város, Auguszt János; Sárvár nagyközség Kálmán István községbiró; Szentgotthárd nagyközség Varga Gábor orszgy. képviselő vezetésével. Sárvár község képviselőtestülete tisztelgése alkalmával a község egyik utcáját Herbst Géza utcának nevezte el. Az erről szóló közgyülési határozatot diszes bőrkötésben nyujtotta át Kálmán István községbiró az ünnepeltnek.

Ezután jelentkeztek az egyes hivatalok és testületek: az államépitészeti hivatal; kultur mérnökség; gazdasági felügyelőség; az iparfelügyelőség; pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség és adóhivatal, a vármegyei orvosszövetség és tüzoltószövetség.

Igen impozáns módon nyilvánult a jegyzői kar szeretete és elismerése felsőbbfoku hivatalfőnökével szemben. A jegyzők egyletének 80 tagja jelent meg Sokoray Elek egyesületi elnök vezetése alatt, aki lelkes és meleghangu beszédben üdvözölte az alispánt és ezen ünnepélyes alkalmat használta fel arra, hogy átnyujtsa az egyesületnek diszoklevélbe foglalt azon határozatát, melylyel még mult évi közgyülésükön, kulturális érdekeik ápolásának elismeréseképen egyesületük örökös tiszteletbeli tagjává választották meg az alispánt.

Az oklevél szövege a következő:

»Vasvármegye Községi és Körjegyzőinek Egyesülete ezen oklevéllel adja tudtára mindazoknak, akiket most illet, vagy a jövőben illetni fog, hogy Nagyságos Herbst Géza urat, Vasvármegyének érdemekben gazdag alispánját, örökös tiszteletbeli tagjává választotta meg. Ezen, az egyesületünk által nyujtható egyszerü kitüntetés legyen tanubizonysága annak a nagy tiszteletnek és végtelen ragaszkodásnak, mellyel szeretett alispánunk iránt viseltetünk és amellyel — jelen oklevél által — külsőleg is kifejezésre kivántuk juttatni örök hálatartozásunkat, amivel alispán urunknak kulturális érdekeink ápolása, jelesen gyermeknevelési intézményünknek, a jegyzők internátusi alapjának létesitése révén adósaivá váltunk. Legyen áldás a magasztos eszme szolgálatába lépett tiszteletbeli tagunknak életén és munkáján. Kelt Vasvármegye Községi és Körjegyzői Egyesületének Szombathelyen, 1911. évi julius hó 25-én tartott közgyülésében. Sokoray Elek elnök, Szatlmayer Endre főjegyző.

Az alispán meghatva mondott köszönetet. Büszkén fogadom a mélyen megtisztelő tb. tagságot ugymond, mert mindig nagyra becsültem a jegyzői kar munkáját, amely alapja a nagy közigazgatásnak. Örömmel láttam mindenkor, hogy Vasvármegye jegyzői kara hivatásának magaslatán áll. Most, mint tb. tag, szorosabb kapcsolatba jutottam a karral, amely eddig is mindig közel állott szivemhez.

Ezután a jegyzői tanfolyam hallgatók tisztelgése következett, akiknek üdvözletét és jókivánatait Fehér Dénes tanfolyamhallgató tolmácsolta.

Az alispán biztositotta a tanfolyam hallgatóit jóindulatáról s kérte őket, hogy e becsületes munkát, a kötelességtudást, a köznek és hazának hűséges szolgálatát tanulják meg a tanfolyamon és vigyék el majdan közpályájukra.

Végül az ünnepelt szülőhelyének, Németujvár nagyközségnek küldöttsége tisztelgett. Közel 200 ember jött el Németujvárról külön vonaton, hogy köszöntse a község szülöttjét.

Leirhatatlan gyönyörü, kedves és poetikus jelenet következett. A küldöttség szónoka Dömötör Lajos főszolgabiró átadja az alispánnak Németujvár községnek diszpolgári oklevelét. Egy fehér lepellel letakart kép áll a teremben. Jöjj velem, mondja a szónok, hadd kalauzoljalak el oda, hol bölcsőd ringott. Németujvár szeretete megörökitette szá-

---

bevonó haptogen hártyák vegyi uton nem tudnak ugy hatni, hogy az könnyen emészt hető volna.

A csecsemőnek a tiszta tej az első hónapban nehéz, ezért vizzel kell felhigitani

Általánosan bevett szokás a következő módszer: az első 3 hónapban 3-szor annyi vizet adunk, mint tejet, vagyis egy evőkanál tejhez három evőkanál vizet; a IV-ik hónapban 2 rész viz 1 rész tej; az V-ik hónapban fele viz és fele tej; a VI-ik hónapban adhatjuk már tisztan. Természetesen egy kevés cukrot is adunk hozzá, és [illegible] tejet jól felforraljuk, hogy megöljük a bacillusokat és langyosan adjuk a babának a rendes idő betartása mellett. Ha lehet, különféle tehéntejet vesztünk. A legjobb decinficáló szer — a tisztaság. A legnagyobb szigorusággal vigyázzunk minden készülékre, amelyre szüksége van a babának. A szopókészülék, az üveg mindig a legtisztább legyen, nehogy a reászáradt tejmaradék bomlásnak induljon és igy szántszándékkal fertőzött táplálékkal tápláljuk.

Egy-egy alkalomra 100—120 gramm, egy, esetleg egy és fél deciliter — elegendő.

Az adag mindig frissen készitendő, a maradék pedig megsemmisitendő. Ily figyelemmel elég nagy fáradtsággal pótoljuk az anyatejet s a baba szépen fejlődésnek indul — a család örömére.

modra azt a házat, amelyben születtél, ahonnan remegő reménységgel bocsátott édesanyád arra az utra, amelynek most derekán állasz, a legnagyobb kitüntetéstől kisérve, városunk igaz büszkeségeként.

Lehullott a lepel a képről s ott áll Németujvár művészi festményben. Az impozáns vár és tövében egy kis ház az apró házak között, az alispán szülőháza.

Ott a vár hegyfalán — folytatta a szónok, ahol tavasszal ibolyák nyilnak, a szedett ibolyákkal magadba szivtad az ibolya szerénységét és a büszkén, égnek nyuló várfal, amely dacol az időkkel és századokkal, felfelé irányitotta tekintetedet és emelkedett magasságba vitte lelkedet. A miénk vagy, magunkénak köszöntünk és arra kérünk, adj szivedben helyet nekünk az édes anyád és édes apád szent emléke mellett.

Percekig zugott a taps és éljenzés. Az alispán könnyekig meghatva alig tudott szóhoz jutni; de könny csillogott a nagyközönség szemében is.

Ezzel a tisztelgések végetértek.

Délután 2 órakor négyszáz teritékes bankett volt a Szabáriában, melyen számtalan szebbnél-szebb felköszöntő hangzott el.

Az állami (lelenc) gyermekek.

Szánalom tölti el szivünket, midőn ezeknek a születésüktől fogva szerencsetlen gyermekeknek a neveltetésére gondolunk. Odafont azok a jó urak, kik e gyermekek sorsát olyan bölcsen elintézik évről-évre — papiroson, azt hiszik és meg vannak róla győződve (a jelentésekből), hogy védenceik emberekhez méltó tisztességes nevelésben részesülnek. Sajnos dolog, hogy mi, kik ezen gyermekek nevelését közelebbről látjuk, egészen más véleményen vagyunk.

Nevelik őket igen, hiszen végre a kutya is felneveli kölykeit, de hogyan? Dolgoztatnak vele, mint egy állattal, ha birja ha nem. Ha épen nincs mit dolgozni, akkor hajtják akár hova, akár miért, csakhogy a világért odahaza le ne ülhessen. Enni? Adnak neki annyit, hogy éhen ne haljanak, ezt is csak azért, mert ha éhen találna valamelyikük meghalni, a nevelő szülőt a törvény szigora sujtana. Nézzük csak meg a ruházatukat. Kapnak évenként két öltöny ruhát. Kérdem, melyik gazda vesz évenként két öltöny ruhánál többet gyermekének? És mégis, milyen nagy a különbség! Igen ám, csakhogy itt ha szakad, a gondos anyai kéz kijavitja, ha leszakad a gomb, hát felvarja. De ott, ha a ruhája kiszakadt a gyermeknek, — legfeljebb megviszik, de ki nem javitják, [illegible] leszakadnak, — azt mondják, viselje ugy! Tudok egy példát, mikor a télen 15° hideg volt, az egyik állami gyermeknek össze-vissza két gomb volt a ruhéján; az egyik az ingén, a másik a nadrágján! Hol van itt a nevelőanya?

Pedig lehetne ám ezen némileg segiteni, csak nem kellene adni mindenkinek állami gyermeket. Vannak jóravaló családok, kik szivesen fogadnának egy-egy gyermeket, csakhogy ezek meg nem hajlandók elmenni értük könyörögni. Épen ezért a telepfelügyelőségnek kellene egy felhivás által összeirni ezeknek névsorát és a kiadás alkalmával a jelentkező családok között válogathatnának.

A házineveléssel nálunk tökéletes harmóniában van az iskoláztatásuk is. A többi gyermekeitől elkülönitve egy rozoga, régiségszámba menő épületbe járnak, hol egy-egy osztály azt hiszem hetenkint hétszer vészesülnek oktatásban. Ezen segiteni kell valahogy, mert a vége ugy is az lesz, hogy az állam épittet iskolát és akkor természetesen a felekezeteknek is át kell adni iskoláikat (ami nem is lenne olyan nagy baj) mert ellenkező esetben az állam nem adja meg a 900 korona tanitói fizetéskiegészitéseket. Igen jó lesz tehát ezen egy kissé gondolkodni.

Alkonyat.

Ma olyan szép az alkonyat.
A fényes nap most osztogat
Utolsó, bágyadt csókokat.

Az égen felhők látszanak,
— Egy-egy piros selyemdarab —
Ki tudja, merre szállanak?

Itt-ott a füszál megremeg.
Kiütnek rajt és fénylenek
A harmatos kis gyöngyszemek.

A tájra méla csönd borul,
Sötét, rejtelmes fátyolul
Az éj is lopva rája hull.

Novák Pál.

Heti krónika.

Képviselőtestületi határozatok 1912. február 17. 1. Gőzfertőtlenitő gép beszerzése, A beszerzést kimondta. — 2. Mezei dülő utak és közvagyon felmérése. — 3. Községi alkalmazottak betegségélyzői bejelentése. Nem biztosi ja alkalmazottait, mert betegség esetén 20 heti fizetésüket kifizeti és a községi pénztár terhére gyógykezeltetnek. — 4. Utfelügyelő választása. Baráth István képviselőt választották meg. — 5. Utcanyitás céljára ingatlan vásárlás és kavicsbánya céljára birtok vásárlás. E felett 1912. évi március 21-én határoz. — 6. Rendőröknek fertőtlenitő tanfolyamra küldése. A budapesti fertőtlenitő tanfolyamra Lendvai István és Váradi György rendőrök jelöltettek ki. — 7. Horváth József vágóhidkezelő fizetésjavitás iránti kérelme. Évi 20 korona szavaztatott meg. — 8. Községi pénztárnok részére nagyobb pénzszekrény beszerzése. Beszerzéssel az előljáróság bizatott meg. — 9. Fogyasztási adókezelők választása. Máthé István és Mészáros Jánost választotta meg. — 10. Lámpagyujtogató fizetését nem javitják, hanem a kath. iskolánál ezentul nem köteles a tüzifát felvágni és fűteni, sem a tantermeket tisztogatni, mert ez hitközségi dolog. — 11. Szabó Antal 100 korona ovadék pénzét csak ugy adja ki, ha megfelelő adóslevelet tesz le a községnél két megbizható kezes aláirásával. — 12. Takács Péterné havi 4 korona segélyt kap. — 13. Kereszt-utca rendezése. Járdát létesit. Ugyancsak rendezés alá jön az állomásra vezető ut.

Közigazgatási hatóság illetéktelensége. Ha a kir. biróság valamely ügyben már nemcsak tárgyalt, hanem itéletet is hozott; akkor tárgyalás után mint nagyobb hatáskörü biróság az ügyet a kisebb körü közigazgatási hatóságokhoz át nem teheti. (A hatáskörü biróság 1910. évi 123. sz. hat.)

Kincstári lovak. Dani Kovács Jánosnál kincstári lovak vannak. A nemrég megtartott lószemle alkalmával a bizottság azt állapitotta meg lovairól, hogy kavicshordással vagy mivel megterhelte a lovakat, szóval rosszul bánt velük, állitólag. A csendőrséget bizták meg, hogy ez ügyben nyomozzon.

A kenyérárak hatóságilag nem állapitják meg. Egyik magyar vármegye alispánja a járás összes községeire utasitást irendelte, hogy a kenyérnemüeket részletes eladásnál csak suly szerint szabad kimérni és egyidejüleg a kenyérárakat is megállapitotta s az árjegyzéknek az eladás helyén, lesendő kifüggesztését elrendelte. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a másodfoku iparhatóság véghatározatát abban a részében, melylyel a kenyérárakat megállapitotta, törvényes alap hiányában megsemmisitette, mert az iparhatóság csak azt rendelheti el, hogy a kenyérnemüekre nézve a részletes eladásnál az árak suly szerint az eladási helyeken kifüggesztessenek, a cikkek árainak szabályozására ellenben a törvény alapot nem szolgáltat, amennyiben annak 53. szakasza csak a marhahus árának megállapitására nyujt módot.

Utóhang a pálfai biróválasztásról. A szolgabiró Rosta Mátyást 100 koronára, a többi társait pedig 50—50 koronára megbüntette, mivel a megejtett biróválasztás ellen fellázadtak, hogy igy mondjuk. Itt meg kell emliteni azt is, hogy az ellopott községi birói táblát még eddig nem találták meg.

Szülött leányok otthona. A makói Erzsébet árvaházat a belügyminiszter állami gyermekvédelem céljaira átvette és az épületet a szülött leányok otthonává alakitja át. Az intézetben elhelyezést nyernek azok az állami gondozás alatt álló leányok, akik oly környezetbe jutottak, hogy az abban való megmaradás teljes romlásukat okozná. Az otthonban gazdasszonyokká nevelik, sütni, főzni, varrni, mosni stb. tanitják őket. Nagyobb szabásu mosodát is terveznek az intézetben, hol a leányok könnyü, mégis jó keresetet nyujtó tiszta munkát tanulnak. Ipari munkát is terveznek. Gondot forditanak arra is, hogy az erkölcsi és értelmi nevelés semmit kivánni valót se hagyjon maga után.

Az alkoholizmus ellen. A fiatalkorunak kassai felügyelő hatósága, mint ismeretes, a következő pályazatot tüzte ki: Miképpen lehet Magyarországon az alkoholizmus ellen a harcot sikerrel megvivni? A pályázat határnapját a bizottság 1913. március 1-éig meghosszabbitotta. — Fölvilágositással szivesen szolgál a fiatalkorunak kassai felügyelő hatósága.

Egy jó tanács többet ér száz aranynál, már pedig jó tanác garmadával van a magyar asszonyok közlönyében, a »Háztartás«-ban. Ez a Kürthy Emilné szerkesztésében megjelenő és 18 év óta fennálló lap, hű tanácsadója és segitője a háziasszonyoknak, mert rovatai mindent felölelnek ami a lakásra, konyhára, gazdaságra, baromfitenyésztésre vonatkozik. A „Háztartás« minden hó 1, 10. 20-án jelenik meg, Diszes kiállitásu, képes füzetben. Utóbbi számában ételrecept-pályázatot hirdet, amelyben kizárólag a lap előfizetői vehetnek részt olyan jóizü ételek leirásával, amelyek semmiféle szakácskönyvből, vagy kozlönyből nem ismeretesek. A hét legjobb ételrecept jutalmul kb. 150 korona értékü dijak és készpénz lesz kisorsolva. Időnként pályázatot hirdet egyéb közérdekü kérdésekre, igy most egy országos gyermekszépségversenyt rendez, melyek nyertesei nagy értékü dijakat kapnak jutalmul.

Szerkesztői üzenetek.

Sr—y Győr. Köszönet, de kérünk folytatást.

P. Helyben. Nem is várhattunk más eljárást. Ugy tesz egy ur. Csak nem fogad el potyát uriember! Most már belátják, hogy tolakodik és tülekedik. Szép volt a osztatanó intézkedés. Ugy-e elkotródott azután? *Tisztes donatos!* — A nép szemén már nincs hályog, levettük róla. Minő botrányt szerettek volna rektönözni az a bizonyos, akit a tüzoltói mulatságán igy kináltak meg: »Igyék nyanyám, maga ugy is csak a potyát szereti.«

N. Halimba. Miért oly ritkán.

H. Helyben. Igaza van, mi sem mondhatunk mást, — ugy illik rá, [illegible] a bársony-nyereg.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

Értesités!

Van szerencsém a nagyon tisztelt közönség tudomására hozni, hogy miut képesitett kőműves mester elvállalok minden e szakmába vágó munkát. Továbbá elvállalok **cementkut épitést** és raktáron tartok többféle **cementlapokat** s minden e szakmába vágó munkát mérsékelt áron számitok.

Jánosháza, 1912. febr. 15.

Magamat a tisztelt közönség b. pártfogásába ajánlva maradok tisztelettel

Perendi Endre

képesitett kőműves mester, cementlap és cementkut épitő.

Szőlőkaró

40 ezer darab két méter hosszu hasitott ákác eladó. Felvilágositást ad: Gr. Erdődy Sándor jánosházai erdőhivatala.

Eladó sarokház.

Jánosházán, a Pásztor és Kereszt-utca sarkán egy ház, mely **üzlethelyiségnek** is alalkalmas, amely áll: 3 szoba, 2 konyha, kamra és istállóból.

Értekezni lehet naponta a háztulajdonosnál

Németh Sándornál.

Üzlet áthelyezés.

A nagyérdemü közönség tudomására hozom, hogy

borbély- és fodrász üzletemet

április 26-án a Schrotta-féle házba helyezem át. (A Korona-szálloda átellenében.) Uj üzlethelyiségem a mai kor igényeinek megfelelően lesz berendezve.

Nagy raktárt tartok az összes bel és külföldi piperecikkekből.

Manikürözéssel és tyukszemvágással ezután is foglalkozom, kivánatra házhoz is megyek.

Kérem a nagyérdemü közönség becses pártfogását, melyet iparkodni fogok kiérdemelni.

Jánosháza, 1912. február hó.

Nagy Lajos, borbély és fodrász.

Gróf Erdődy Sándor erdészeti hivatala.

ÉRTESITÉS.

Jánosházán, gr. Erdődy Sándor faraktárában (a Vár alatt)

1 m. cser-gyertyánfa hasáb 8 K 50 fillér.

1 m. tölgy hasáb 7 K 50 fillér.

A fa mindennap váltható a jánosházai erdőhivatalnál.

Urodalmi erdőhivatal.

ÉRTESITÉS.

Van szerencsénk a t vevőközönség b. tudomására adni, hogy a jó hirnévnek örvendő **Rozner József**

rőfös és divatáru üzletét

1911. évi április hó 1-én átvettük és azt **Rozner József utódai Rotschild és Sebestyén cég alatt** tovább vezetjük.

Raktárok tartunk valódi angol, gyapjú, Reichenbergi és Brünni férfi szöveteket, azonkivül női szövetekből a legutolsó divatuakat costüm és egyéb ruhákra valót. Kanavásznak, vásznak, valódi rumburger damastárukból valamint nap és esőernyők, harisnyák és diszekből óriási választék.

Kérjük a n. tisztelt vevőközönség bizalmát ránk is átruházni szivesked jenek, mi pedig azon leszünk, hogy b. bizalmukat kiérdemeljük.

Jánosháza, 1912. évi február hó.

Kiváló tisztelettel

Rotschild és Sebestyén.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyüzemü könyvnyomdájában, Celldömölkön.